

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת זבחים ט' - ט"ו
פרשת אמור | ז' - י"ג באייר (22-28 לאפריל)

דף ט': "מותר פסח"

בתקופת בית המקדש, הפריש יהודי כבש לקרבן פסח, אלא שהכבש ברח מן הדיר. לאחר שהכבש לא שב, לא נותרה ברירה לבטלו והוא **הקדיש כבש נוסף לקרבן פסח**. והנה, אחרי פסח הוא חזר מירושלים ולפתע נשמעו פעיות רכות מהחצר האחורית. התברר שהכבש שב הביתה. מה עושים בו?

הקרבן המיותר הזה מכונה "מותר פסח" - קרבן פסח מיותר.

בדרך כלל קרבנות מיותרים מוקרבים כמות שהם, למשל: קרבן עולה מיותר מוקרב כקרבן עולה. שונה הוא דינו של קרבן פסח, שישנה הלכה מיוחדת שקרבן פסח מיותר אינו קרב כקרבן פסח אלא כקרבן שלמים.

דף י': מחשבה פסולה בזמן השחיטה

מה יהיה הדין במקרה שבו אדם שחט כהמה, ואחר כך הוא אמר שפזמן השחיטה הוא חשב שאחרי השחיטה הוא יקח את הדם ויזרוק אותו לעבודה זרה? האם המחשבה הזו שלו גרמה לכך שהכהמה פסולה? בדרך זה לומדים שנחלקו בדבר אמונים: רבי יוחנן אמר: פסולה. ריש לקיש אמר: אמנם אסור לעשות כך אבל הכהמה לא פסולה כי הוא לא שחט אותה לשם עבודה זרה, אלא רק חשב בשעת השחיטה שיזרוק את דמה אחר כך לשם עבודה זרה. אם לא זרק את הדם בפועל - הכהמה כשרה.

מן התלמוד

סדר קדשים,
מסכת זבחים, דף ט'

"אמר רב משמיה דמבוג: חטאת ששחטה לשום חטאת **נחשון** - כשירה, דאמר קרא: זאת תורת החטאת, תורה אחת לכל החטאות"

דומיא - דומה
אידיה - נדחה

א

הסבר: רב אמר, שמי ששחט קרבן חטאת כשהוא מכוון לשם הקרבנות שהביאו נשיאי ישראל בחנוכת המשכן, כגון קרבנו של נחשון בן עמינדב - החטאת שהקריב כשרה, מכיוון שכל החטאות שייכות לאותו סוג של קרבן.

★ | מן ההיסטוריה

חטיפת נחשון וקסמן

נחשון וקסמן הי"ד היה חייל גולני שנחטף על ידי מחבלי החמאס בתאריך ד' חשוון תשנ"ה (9.10.1994). מכונית ובה ארבעה מחבלים מחופשים ליהודים עצרה לו כאשר חיכה לטרמפ בצומת הטיסים ליד יהוד, והללו לקחו אותו לביר נבאללה שמצפון לירושלים כבן ערובה. החוטפים פרסמו קלטת וידאו בה מופיע נחשון כשהוא מבקש מראש הממשלה יצחק רבין שישחרר את השייח' אחמד יאסין ועוד 200 אסירים ביטחוניים. השב"כ הצליח לאתר את הבית בו הוחזק נחשון, וכוח של סירת מטכ"ל יצא למקום על מנת לחלצו. הכוח פרץ במהירות לבית, אולם התעכב בשל דלת ברזל שחסמה את דרכו. כאשר שמעו המחבלים את הפיצוץ הוציאו להורג את נחשון, ואז פרצו החיילים לחדר והרגו אותם.

במהלך הקרב נהרג סרן ניר פורז ושבעה חיילים נפצעו.

סמל נחשון וקסמן (wikipedia.org.426330)

דף י"א: זמן קרבן התמיד

בבית המקדש מקריבים שני קרבנות תמיד בכל יום, אחד בבוקר ואחד לפנות ערב. כך מצוה התורה בספר שמות: "את הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים".

"בין הערבים" הוא כינוי שמקובל להשתמש בו לשעות אחר הצהריים המאוחרות, אבל התלמוד מביא דעה שבתורה לפעמים הכינוי הזה מתייחס לכל היום והפנה היא בין הערב של אתמול לערב של היום. אם כך, מניין יודעים שאת קרבן התמיד השני צריך להקריב לקראת ערב?

מכך שהתורה אומרת "את הכבש האחד תעשה בבקר". דרשו חז"ל - רק הראשון בבוקר, אבל השני אינו קרב בבוקר אלא רק לקראת ערב.

דף י"ב: רבי יהושע

רבי יהושע המוזכר בתלמוד בלא שם אביו הוא רבי יהושע בן חנניא. רבי יהושע בן חנניא היה תלמידו של רבן יוחנן בן זכאי ועוד זכה לראות את בית המקדש השני בנוי, ובהיותו לו הוא אפילו זכה לשמש בבית המקדש בעבודות הלויים, בשירה ובניגון. לאחר שנים הוא ראה, לצערו הרב, יחד עם בני דורו, את בית המקדש חרב על ידי הרומאים.

במסכת חגיגה (דף כ"ב) מסופר שפעם אחת אמר רבי יהושע שהלכה שאמרו בית שמאי אינה נכונה, וכי הוא מתבייש שהם אמרו הלכה כזו. לאחר מכן התברר לו שבית שמאי צודקים, ורבי יהושע הצטער שכן דיבר על בית שמאי. מה עשה? הלך לקבריהם, ביקש מהם סליחה וזם תעניות רבות.

מתולדותיו

ניר פורז

(תשל"א-תשנ"ה, 1971-1994)

ניר פורז הי"ד היה קצין בסיירת מטכ"ל. ניר נולד וגדל ברמת השרון, וכאשר היה בן שנתיים וחצי נהרג אביו, שהיה טייס בחיל האוויר, במלחמת יום כיפור. ניר למד בבית הספר היסודי "גולן" ובתיכון רוטברג בעיר. הוא בחר במסלול קרבי והתנדב לסיירת מטכ"ל, יצא לקורס קצינים וחזר לסיירת כמפקד צוות. ניר השתתף בין היתר במבצע עוקץ ארסי בו נחטף מוסטפא דיראני מביתו שבלבנון. **ניר פורז נורה ונהרג בזמן ניסיון שחרור החייל החטוף נחשון וקסמן, כאשר פרץ בראש חייליו לבית בו החזק, ולאחר מותו הוענק לו צל"ש הרמטכ"ל על פעולתו. גן הנצחה לזכרו ולזכר נחשון וקסמן הוקם בעיר יהוד.**

סרן ניר פורז (wikipedia.org.index.328306)

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

♥ | על המפה

יהוד

יהוד היא עיר במזרח בקעת אוננו, שנוסדה במקום בו שכנה העיירה הערבית יהודיה, לאחר שתושביה נמלטו במלחמת העצמאות. שמה של העיירה שימר את שם העיר הקדומה יהוד, שנזכרת בספר יהושע בנחלת שבט דן. בתחילה היו רוב תושבי המקום ממוצא טורקי, ובשנות ה-50 הגיעו עולים מתימן וניצולי שואה מפולין והקימו יישוב סמוך בשם ביאליסטוק, שחובר לאחר מכן ליהוד. בשנות ה-90 הגיעו למקום עולים מרוסיה ומאתיופיה. **בשנת תש"י (1950) הוכרזה יהוד כמועצה המקומית הראשונה לאחר קום המדינה, ובשנת תשנ"ה (1995) הוכרזה יהוד כעיר.** כיום גרים בעיר כ-27,000 תושבים. **בצומת יהוד-מונוסון מזרח ממוקם אתר הנצחה לניר פורז ונחשון וקסמן, בקרבת מקום לצומת הטייסים ממנה נחתך נחשון.**

גן ההנצחה ביהוד
(Wikipedia, shayakir)

תעודת זהות - תלמוד ישראלי

תלמוד ישראלי- הדף היומי לילדים, מחבב ומנגיש את לימוד התלמוד, מגביר אהבת תורה ומעצים את התא המשפחתי והקהילתי.

הפרוייקט כולל- שבעה כרכים המקיפים את כל דפי התלמוד עפ"י סדר הדף היומי, עלונים שבועיים המומצים בעשרות אלפי עותקים, דף פייסבוק 60 סרטונים ב- בשיתוף ערוץ מאיר עם כוכבי הילדים אסי וטוביה.

לפתיחת מוקד לימוד כקהילה או בית ספר לפרטים: **ענבל הלל רכזת פרויקטים**
inbalh@medison.co.il | טל. 03-9250274

דף י"ג: שיטת לימוד ייחודית

בדף זה אומר התלמוד שרוב הונא אמר לתלמידיו דרשת קל וחומר שאינה נכונה, רק כדי לחידד אותם. כלומר: **כדי שהם ישאלו אותו ויקשו שקל וחומר זה אינו נכון, וכך הם ילמדו להבחין בין דברים נכונים לדברים שאינם נכונים.**

במקומות נוספים בתלמוד מובאים דברים של אמוראים שהסבירו כי אמרו לתלמדיהם דברים שאינם אמת, כדי שהתלמידים יעמדו מעצמם על הטעות ושכלם יתחידו.

כך גם פוסק הרמב"ם בהלכות תלמוד תורה: "ויש לרב להטעות את התלמידים בשאלותיו ובמעשים שעושה בפניהם כדי לחידדם, וכדי שידע אם זוכרים את מה שלימדם או אינם זוכרים".

דף י"ד: זריקת הדם

אחת מארבע העבודות הנעשות בקרבן היא עבודת זריקה. לאחר שחטית הקרבן מקבלים את דמו בכלי שרת. את כלי השרת מולכים ליד המזבח, ובהן מכניס את אצבעו לתוך הכלי, טובל את אצבעו בדם ומזה (זורק) את הדם שבאצבעו על גבי המזבח. מה יהיה הדין אם למשל בעל חיים יקח מהדם וישים על אצבעו של הכהן, האם הכהן יכול לזרוק את הדם על המזבח? עונה התלמוד: לא, כי חלק מעבודת הזריקה היא **שאדם** יכניס את אצבעו ויטבול אותה בדם שבכלי.

דף ט"ו: לימוד מסכת זבחים

בדף זה מסתים הפרק הראשון של מסכת זבחים ומתחיל הפרק השני. הרמב"ם כתב שהוא מצטער על כך שרוב התלמידים לא יודעים את הלכות הקרבנות, מפני שמאז חורבן בית המקדש כבר אין מקריבים קרבנות והלכות הקרבנות אינן הלכה למעשה.

ברוך ה' הדורות האחרונים זכו להגביר את הלימוד בסדר קדשים, בין היתר בעקבות הנהגת לימוד הדף היומי שגזם וחולל הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל.

מספרים שהחפץ חיים זצ"ל חיבב מאוד את רבי מאיר שפירא, וכינוהו "ר' דף היומי", ובמיוחד הוא בירך אותו על שהחזיר את לימוד המסכתות הללו.

בכל הזדמנות נהג החפץ חיים לעורר את עם ישראל ללמוד סדר קדשים והוא גם חיבר חיבורים על מסכתות מסדר קדשים.

שאלת השבוע

התשובות לשאלות נמצאות בעלון זה

א. מהו הקרבן המכונה "מותר פסח", ומה דינו?

ב. מיהו רבי יהושע המוזכר בתלמוד בלא שם אביו?

ג. מה עשה רב הונא כדי לחדד את חשיבתם של

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם).

את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי
talmudisraeli@medison.co.il
בשעות הצהריים: 03-9250250
הודעות ישלחו לזכרים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי.

*בפיקוח רואה חשבון

70 שנה למדינת ישראל

2003/תשס"ג
אילן רמון

אילן רמון ז"ל (1954-2003), תשי"ד-תשס"ג היה האסטרונאוט הישראלי הראשון, והוא נספה בהתרסקות המעבורת "קולומביה". אילן נולד ברמת גן ושירת בחיל האוויר עד לדרגת אלוף משנה. הוא השתתף במבצעים קרביים רבים, ביניהם הפצצת הכור בעיראק, בה היה הטייס הצעיר ביותר. במסגרת הסכם בין ישראל לארה"ב לשליחת אסטרונאוט ישראלי לחלל, נבחר אילן רמון לתפקיד, והתאמן אליו במשך יותר משנה. מטרת הטיסה הייתה לחקור את השפעת סופות האבק על המזרח התיכון. אילן לקח איתו לחלל חפצים המייצגים את החברה הישראלית, ביניהם ספר תורה זעיר מהשוואה, ודולר של הרבי מלובביץ'. הוא אף הקפיד לברר איך לשמור שבת בחלל ואיך לקדש. במהלך חזרת המעבורת לכדור הארץ היא התרסקה ואילן רמון נהרג, ונקבר בבית העלמין בנהלל.

אילן רמון (Wikipedia, NASA)

2003/תשס"ג

מה קשור?

מתחן קו בין האנשים לבין תיאוריהם:

הטעה את תלמידיו כדי לחדד אותם

ר' מאיר שפירא

היה קצין בסירת מטכ"ל

נחשון וקסמן

זכה לעבוד בבית המקדש בתור לוי

רבי יהושע בן חנניא

נחטף ונרצח בידי מחבלים

ניר פורז

זם את לימוד הדף היומי

רב הונא

דבר תורה לשולחן שבת

בפרשת השבוע נקראים החגים בשם "מקראי קדש": **"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי"**. שואלים על כך חז"ל: מה פירוש השם והביטוי הזה **"מקראי קדש"**? עונה ומסביר זאת הרמב"ן באופן הבא: בימי החג נקראים ומתאספים כל ישראל בבית המקדש או בבית הכנסת להתפלל בבגדים נקיים ולעשות סעודות חגיגיות. ולכן נקרא החג **"מקראי קדש"**, מלשון אסיפה שאליה קוראים ומוזמנים כל האנשים. כך בזכות החגים גם מתגברים האחוה והקירוב בין בני ישראל.

יש לי מושג | אדמו"ר

אדמו"ר הוא התואר המוענק למנהיג חסידי, ראשי תיבות "אדוננו מורנו ורבנו". תואר אחר של מנהיג עדה חסידית הוא "הצדיק". תפקידו של האדמו"ר הוא להדריך את חסידיו בעבודת ה' ולעזור להם בגשמיות וברוחניות.

